Napsal uživatel Tomáš Pohl
Neděle, 08 Prosinec 2013 20:53

Tak tu máme další ročník Českého slavíka, kdysi Zlatého. Nemám v úmyslu hodnotit, zda vítězství či prohra toho či onoho byla nebo nebyla spravedlivá. Ostatně jsem finálový večer v TV nesledoval. V souvislosti s následky hlasování se však znovu vynořil problém, který se netýká jen oblasti pop music, ale umění vůbec. Ten problém se nazývá právo být viděn, slyšen či čten v médiích demokratického státu, za nějž naši republiku stále ještě považuji a dá-li bůh a naše přičinění, rád bych považoval i nadále. Četl jsem, že na protest proti vyřazení výkonného internetového umělce s přezdívkou Řezník, vrátili svá ocenění Tomáš Klus a Richard Krajčo. Dočetl jsem se, že Řezník má stejné občanské příjmení jako já, ale to není důvod, proč o všem píšu. Protože nejsem účastníkem komunikace na různých sociálních sítích a knihy čtu stále v tištěné podobě, slyšel jsem o Řezníkovi poprvé v životě. Organizátor soutěže mu sdělil, že se nemůže umístit, protože jeho tvorba je vulgární a kdoví jaká ještě. „Vraceči“ cen v tom vidí neoprávněnou diskriminaci a porušení tvůrčí svobody. Jako pamětníkovi se mi vynoří dva případy z režimu před rokem 1989. Prvním bylo vyřazení Marty Kubišové s poukazem na to, že soutěžit může jen ten, kdo vydává desky, což v případě paní Marty nešlo, protože podle hlasu lidu jí to zakázali dva doktoři- Husák a Štrougal. Druhým případ byl raketový vzestup oligofrenního tlouštíka z Brna, Rudyho Kovandy, který politicky nevadil, ale přece jen by se nevyjímal s kapelou Radka Rettgyho Los Brňos oblečený v teplákách vedle zářivých rób tehdejších hvězd. Přitom hlasy Rudymu pršely stejným způsobem jako těm, kteří natáčeli desky a byli viděni v TV. Otázkou ale je, zda mezi oběma zmíněnými „poraženými“ vítězi a internetovým Řezníkem existuje paralela. Bez ohledu na to, co si kdo o výkonech Řezníka myslí, mají oba případy jedno společné, a to podmínky soutěže. Jestliže je vyhlášena veřejná soutěž na stavbu obecní pastoušky, je logické, že vyhlašovatel nastaví parametry pro vítěze a kdo je nesplní, nesoutěží. Nevím přesně, jak tomu bylo v případě obou Slavíků. U předlistopadového Slavíka jsem si téměř jist, že podmínky byly vyrobeny dodatečně jako reakce na bezradnost čelit „hlasu lidu“. U polistopadového Slavíka krčím rameny a říkám „nevím“. Je například otázkou, zda by bylo možné vysadit z tramvaje osobu opilou, znečištěnou a agresívní, kdyby k tomu dopravce nezmocňoval přepravní řád MHD? Je otázkou, jak posuzovat například internetovou soutěž o píseň XX. století, když by se na čelní místo tlačily hlasy adorující píseň Horst Wessel Lied či slovenskou Slováci jsme od rodu či jinou oslavující, jak proletariát zakroutí krkem buržoazii? Stačí nám tedy pouze trestní zákon zakazující propagaci fašismu, rasismu a jiných podobných hnutí nebo nad tím ční mnohokrát opakovaná slova o tvůrčí svobodě a lidských právech? Řezník a jemu podobní jistě nejsou nacisté či něco podobného. Pokud vulgarismus má v díle, které má uměleckou úroveň, nic proti tomu. Je-li pouhou berličkou a laciným lákadlem, nejedná se o umění. Jenže v případě, že vyhlášená soutěž nemá pravidlo, že soutěžící bude posuzován podle uměleckých kvalit a obsahuje zákaz vulgarit, propagace násilí, je dodatečné udělení „zaracha“ přinejmenším diskutabilní a vyvolává reakce podobné shora uvedeným vracením cen. Otázkou je, zda vrácení ceny je výrazem vnitřního přesvědčení toho, kdo cenu vrací, nebo je jen snahou o další zviditelnění? Byl bych rád, kdyby se k nastoleným otázkám čtenáři vyjádřili.